

- оптимізація психологічного клімату у колективах, попередження деструктивних явищ, прогнозування працездатності працівників поліції;
- забезпечення оперативної поліцейської діяльності психологічними знаннями і тактиками;
- участь в судово-психологічних експертизах;
- участь у розшукових діях (розробка тактик допиту, очної ставки, огляду місця події тощо);
- розробка заходів покращення іміджу поліції.

Психологічна служба має також забезпечувати освіту, підвищення кваліфікації та професійно-психологічну підготовку працівників поліції, з метою забезпечення достатнього рівня їх психологічної готовності до діяльності та компетентності в галузі юридичної психології у сфері взаємодії з населенням.

З урахуванням викладеного, підготовка психологів для Національної поліції України сприятиме збереженню психічного здоров'я поліцейських та підвищенню ефективності їхньої професійної діяльності.

Список бібліографічних посилань

1. Положення «Про Національну поліцію». Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877.

Одержано 28.02.2024

УДК 37.091.2(477)

Дмитро Володимирович ШВЕЦЬ,

*ректор Одеського державного університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент, заслужений працівник освіти України;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1999-9956>*

КОНСТРУКТИВНІСТЬ ПРОБЛЕМАТИКИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПЕРСОНАЛУ СИСТЕМИ МВС В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ АГРЕСІЇ РФ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Акцентовано, що «Основи психології і педагогіки» – це невід'ємні у певному вимірі і масштабі надважливі складові професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС. Представлено монографію «Параметри якості вищої освіти офіцерів Національної поліції за умов імперативу людиномірних сенсів (теорія і практика)». Звернено увагу на історико-популярне ілюстроване видання «ОДУВС. Шлях довжиною в 100 і 2 роки незламності».

Ключові слова: *система освіти МВС України, виховання, наукові школи системи МВС, курсанти закладів вищої освіти МВС.*

Актуальність обговорення такої надважливої тематики, як психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України, не викликає жодних сумнівів! Адже тема конференції, що заявлена для обговорення, її проблематика є багатоаспектною. Вона має висвітлити психологічні аспекти і механізми протистояння збройній агресії рф працівниками правоохоронних структур України, стосується питань посилення уваги до національно-патріотичного виховання персоналу правоохоронних структур, актуалізації ключових напрямів формування особистості сучасного правоохоронця, а також має на меті висвітлити своєрідність і особливості психолого-педагогічної підготовки майбутніх поліцейських різних підрозділів,

теоретико-методологічні розвідки і здобутки та узагальнити на цьому підґрунті методико-практичні рекомендації щодо соціально-психологічного забезпечення правоохоронної діяльності в умовах воєнного стану.

Конструктивність такого ракурсу проблематики конференції в умовах повномасштабної агресії РФ на території нашої держави видається насамперед у цілісному поєднанні та використанні як новітніх здобутків психолого-педагогічних, юридичних, нейрофізіологічних галузей наукового знання щодо пояснення новопосталих педагогічних явищ сучасної освітньої сфери в аспекті інноваційності маркерів оцінювання якості освітньої та науково-дослідної діяльності у ЗВО з особливими умовами навчання, так і розуміння того, що загальнолюдські і націєтворчі ціннісні орієнтації як особлива соціальна основа культурологічного світогляду мають бути екстрапольовані у глобальну функцію сучасної освіти, що має визначати і реалізовувати її соціальну силу, яка характеризує цивілізаційний розвиток у різні історичні епохи [1].

Як влучно зазначив віцепрезидент Національної академії правових наук України, президент Кримінологічної асоціації України, заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор, генерал-полковник міліції Олександр Маркович Бандурка, «Основи психології і педагогіки» – це невід’ємні у певному вимірі та масштабі надзвичайно складові професійної освіти і патріотичного виховання персоналу системи МВС, які «не тільки слугують для забезпечення курсантів вищих навчальних закладів МВС базовими і сучасними теоретичними і практичними знаннями в галузі психології і педагогіки, зокрема й соціальної педагогіки, а й для реальної допомоги молодим людям у побудові успішної майбутньої професійної діяльності й особистого життя..., щоб використувати одержані знання у подальшій професійній діяльності в органах внутрішніх справ України» [2].

Саме з таких позицій сучасні підходи зосереджуються на визначенні стратегічних орієнтирів консолідації зусиль наукових шкіл України задля зміцнення національної безпеки та оборони, стимулюванні розвитку критичного і творчого мислення та креативності через упровадження новітніх технік і технологій навчання, що сприятиме розвитку лідерських якостей офіцерів Національної поліції, виявленню та розкриттю практичного потенціалу психолого-педагогічних і правових досліджень та розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавства України, його адаптації до законодавства Європейського Союзу задля забезпечення та зміцнення національної безпеки та оборони в умовах російського повномасштабного вторгнення, розслідування воєнних і військових кримінальних правопорушень та злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку і відновлення України в післявоєнний період.

Для держави, яка веде визвольну боротьбу проти російської військової агресії, означені питання є ключовими для консолідації нації, державотворення, повоєнного відновлення та посилення партнерської взаємодії. Реалії життя постійно вимагають нових підходів і рішень. Тому ми повинні розвиватись і вдосконалюватись разом, обмінюватись досвідом і можливостями з різними освітніми та науковими закладами задля виховання гідних особистостей, які стануть гарантією нашого «завтра».

У такому контексті хочемо відмітити, що в умовах війни, консолідуючи зусилля науковців – представників різних наукових шкіл системи МВС, ми спроміглися у 2023 році видати друком монографію «Параметри якості вищої освіти офіцерів Національної поліції за умов імперативу людиномірних сенсів (теорія і практика)» [3], у якій:

- висвітлено і науково-методологічно обґрунтовано практичні шляхи вирішення актуальних проблем теорії і практики підготовки офіцерів Національної поліції з урахуванням досліджень української психолого-педагогічної, юридичної компаративістики;

- в узагальненому вигляді викладено матеріал щодо стратегічних орієнтирів якості освіти у ЗВО з особливими умовами навчання в контексті інтеграції України в європейський освітній простір;

– досліджено філософсько-методологічні підходи щодо вирішення наявних розбіжностей у сфері людиновимірності якості освіти поліцейських в Україні і за кордоном у цілісному зв'язку з відповідними концепціями розвитку людини, теоріями лідерства, генезою кадрової роботи щодо професійної підготовки і оцінювання діяльності поліцейських у системі МВС України;

– особливості людиновимірності підготовки офіцерів Національної поліції України пояснено на ґрунті положень сучасної постнекласичної методології науки, загальнонаукового цілісного підходу, гуманістичної педагогіки, а також методологічних основ реалізації міжнародних стандартів етичної поведінки у діяльності поліцейських, що є об'єктивною потребою нинішньої української системи освіти загалом і підготовки поліцейських зокрема, передумовою запобігання корупційних правопорушень, життєствердження доброчесності у суспільстві;

– обґрунтовано продуктивність рефлексивних практик щодо самоорганізації особистості майбутніх працівників поліції як умови розвитку психологічної резильєнтності.

– доведено необхідність і перспективність дослідження та впровадження в теорію і практику освіти поліцейських концепції української загальнонаукової методології щодо єдності формування і розвитку людини на ґрунті когнітивно-емоційно-вольової тріади компонент ціннісного досвіду особистості.

Новизна підходів пов'язана з використанням ключових засад психопедагогічного супроводу і розвитку педагогічної майстерності викладачів ЗВО з особливими умовами навчання, діяльності наставників щодо гармонізації професійної підготовки особистості здобувача в системі відомчої освіти, застосуванням критеріального підходу до оцінювання результатів навчання, особливостями проектування робочих програм, освітніх компонент підготовки майбутніх поліцейських у контексті масштабності людиномірних сенсів оцінювання якості вищої освіти. В цілому ми переконані, що напрацювання, які містяться у цій колективній монографії, будуть слухними і корисними при використанні у педагогічному та психологічному супроводженні освітньої діяльності з підготовки поліцейських у межах як формальної, так і неформальної освіти. Адже зміст монографії забезпечує підготовку науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації для системи освіти МВС із конкретизацією відповідної специфіки людиновимірності складних нелінійних системних педагогічних об'єктів (середовищ).

Упевнені, що національна система відомчої освіти МВС України за роки незалежності дала можливість сформуватися науковцям-освітянам, лідерам нової генерації, і ми сьогодні бачимо їх подвижницьку роботу. Вони не завжди на авансцені політичних рухів. Проте їхня робота у площині сил безпеки і оборони, волонтерства демонструє здатність до ефективних рішень, спроможність до формування нових підходів і нових інституційних політик. Тому не можемо не згадати, що, примножуючи традиції та впроваджуючи інновації, до 102-ї річниці з дня створення ОДУВС вже у лютому цього року побачило світ ще одне унікальне історико-популярне ілюстроване видання «ОДУВС. Шлях довжиною в 100 і 2 роки незламності», яке містить понад 500 документальних фотоматеріалів та інформацію про особливості подій та здобутки у навчанні, науці, спорті, виховній та міжнародній діяльності Одеського державного університету внутрішніх справ, організації та участі працівників і здобувачів університету у волонтерській роботі протягом двох років повномасштабної агресії РФ на території України, що демонструє згуртованість і незламність власних досягнень у часи війни [4]. Цю книгу можна розглядати як рефлексію науково-педагогічного персоналу, курсантів і студентів, ад'юнктів й аспірантів – всіх дотичних до підготовки майбутніх правоохоронців, офіцерів Національної поліції України; як історичну ретроспективу незламності, позитивного розвитку українського закладу вищої освіти з особливими умовами навчання на півдні нашої країни; як літопис життя відданого своїй справі колективу ОДУВС, який, за задумом упорядників, нікого не залишить байдужим.

Відтак, на наше глибоке переконання, мусимо вести мову в системі освіти МВС України про посилення виховання, про формування тих цінностей, які нададуть змогу з'явитися лідерам-патріотам нового типу, завдяки науково-професійній саморефлексії й конструктивній систематизації досягнень у площині проблематики психолого-педагогічної професійної підготовки та патріотичного виховання персоналу системи МВС в умовах повномасштабної агресії РФ на території України.

Список бібліографічних посилань

1. Quality parameters of higher education officers of the National Police in the conditions of imperative human-scale values (theory and practice) : monograph / M. Semenyshyn, A. Semenova, I. Klymenko et. al. Kharkiv : PC Technology Center, 2023. 232 p. DOI: <https://doi.org/10.15587/978-617-7319-67-1>.

2. Бандурка О. М., Тюріна В. О., Федоренко О. І. Основи психології і педагогіки : підручник. Харків : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. 336 с.

3. Параметри якості вищої освіти офіцерів Національної поліції за умов імперативу людиномірних сенсів (теорія і практика) : монографія / М. О. Семенишин, А. В. Семенова, І. В. Клименко та ін. Одеса : Юридика, 2023. 440 с.

4. ОДУВС. Шлях довжиною в 100 і 2 роки незламності : фотолітопис / редкол.: Д. Швець, М. Корнієнко, І. Лифар та ін. Одеса : Юридика, 2024. 276 с.

Одержано 03.02.2024

УДК 159.9:796:378(043.2)

Олексій Володимирович ШЕВЯКОВ,

професор кафедри психології та педагогіки

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ,

доктор психологічних наук, професор;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8348-1935>;

Яніна Анатоліївна СЛАВСЬКА,

доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Дніпровської академії музики,

кандидат педагогічних наук, доцент;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2498-3323>;

Олексій Миколайович ЧЕРЕДНІЧЕНКО,

доцент кафедри психології та соціальної роботи

Хортицької національної навчально-реабілітаційної академії (м. Запоріжжя),

кандидат економічних наук;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0423-2402>

НЕПРОФЕСІЙНА ФІЗКУЛЬТУРНА ОСВІТА СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

Використано методи теоретичного дослідження, вивчення та узагальнення даних літературних джерел, абстрагування, аналіз і синтез, індукція та дедукція. Інноваційний підхід до посилення освітньої складової навчальної дисципліни «Фізична культура» у закладах загальної середньої освіти і «Фізичне виховання» у закладах вищої освіти трансформовано в дослідження і практику в ряді країн. Непрофесійна фізкультурна освіта - це високий рівень освоєння фізичної культури.

Ключові слова: непрофесійна фізична підготовка, вища освіта, фізична культура; психологія; педагогіка.